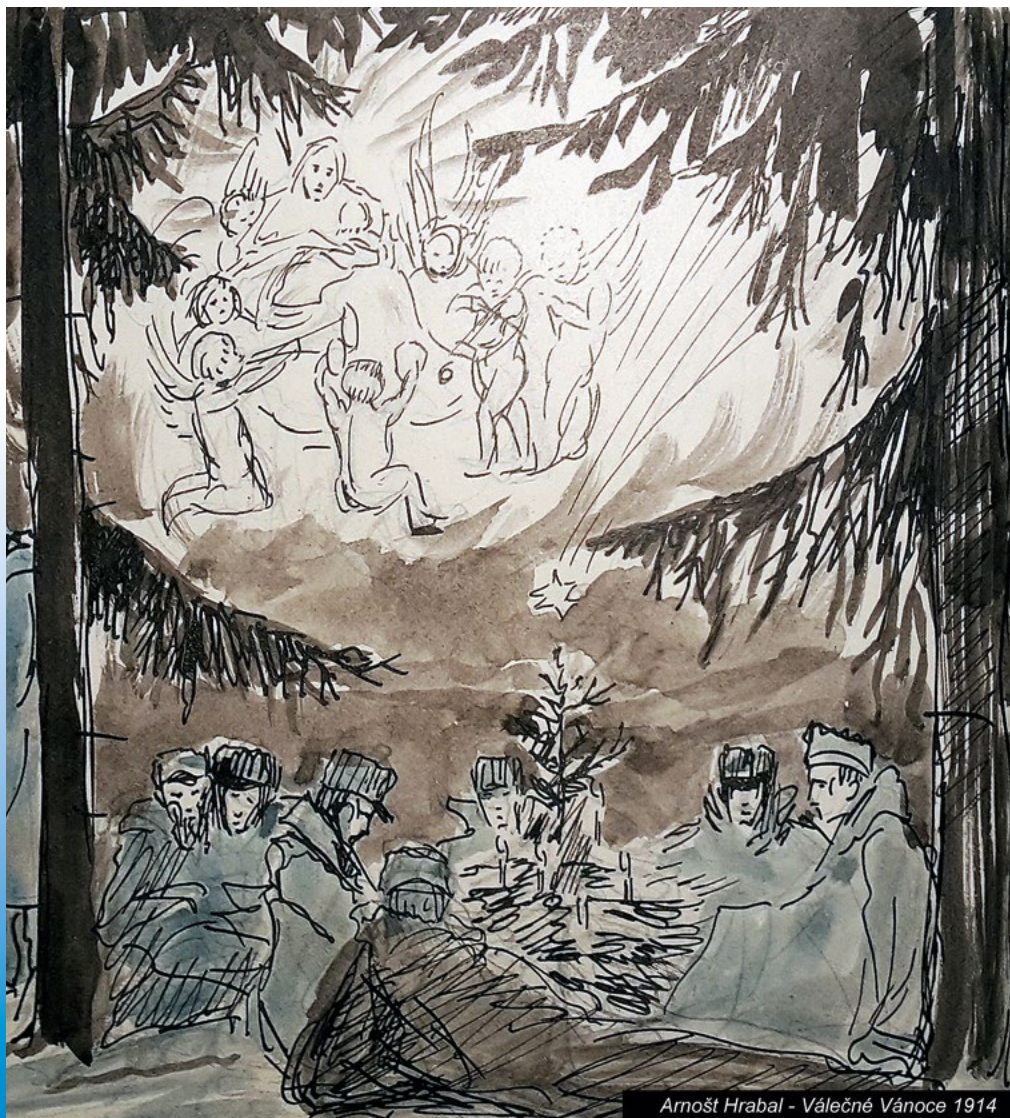

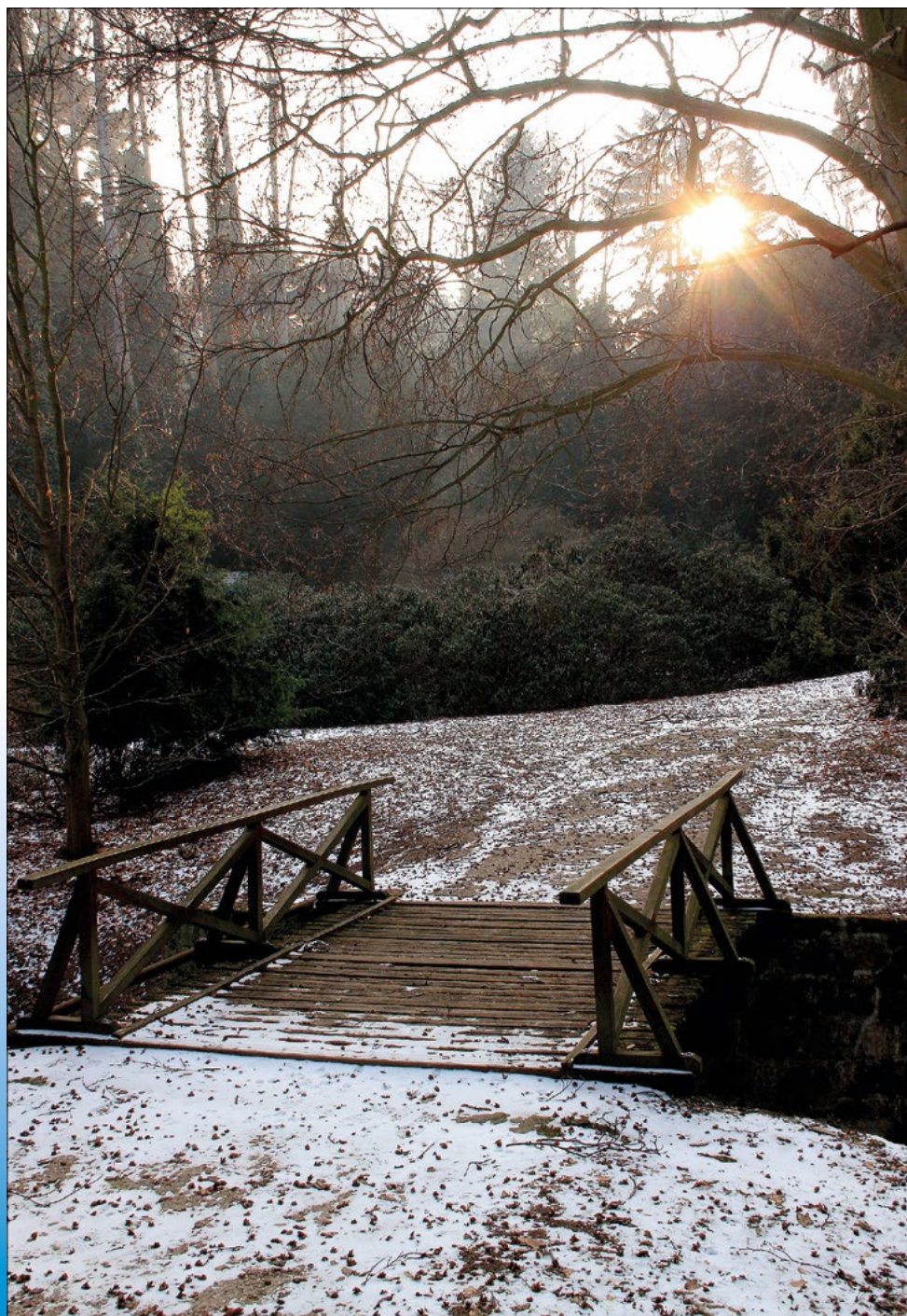
BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 12 • ROČNÍK XXII.

PROSINEC 2016

Arnošt Hrabal - Válečné Vánoce 1914

Štědrý den v zámecké zahradě (foto -bž-)

Štědrý večer na samotě

*Pohádkou sněžnou tichounce – tiše,
svatvečer vchází do chudé chýše
v nízké tam jizbě, při prostém stolu
s rodiči dítky zasedali spolu.*

*Lahůdek nezříš – ni stromu září,
přec štěstí tklivé v každé tkví tváři,
po hodu skromném díky když vzdali,
radostně pějí malému králi.*

*Haničce líčko růžičkou vzkvetlo,
v očko jí svitlo čarovné světlo,
kde jezulátku v jesličky stlala,
betlémská hvězda jasně jí vzplála,
jakých to libých zpěvů kol chýše,
andělé slétli z hvězdné sem říše,
ovečky běží jiskřivou plání,
jasné se line zvonečků hraní,
pastýři s nimi, kopcem bez dechu,
haleny, krpce ztratili ve spěchu,
již při jesličkách v moldánky hrají,
cimbály, harfy zvučně jásají.*

*Ptáčkové z hory s pěním sem letí,
v zahrádce sedlí na holé sněti
a kolik zvíře různé je v lese,
každá svůj dárek Ježíšku nese.
První přiběhl rychlý zajíček,
nabízí dítku teplý kožíšek,
srnečka vzhlíží k robátku mile,
veverka louská oříšky čile.
Křeček na kaši přinesl pšeničky,
s medem spěchají hbité včeličky,
ba i ten ježek dolů po stráni,
chutné ovoce k jeslím kutálí.*

*Z dálných chaloupek všichni též vyšli
Ježíška uctít, pozdravit přišli,
Božka v sotúrku nese lívance,
Mařenka sladké mlíčko v kubaňce.
Janeček dává z pouti křivánek,
Josefek plnou kapsu krajaček*

*a panimámy s velkou ochotou
daří Ježíška mnohou dobrotou,
božímu synku k jeslím složili
stařecci síví co mu zrobili
přístaly, sánky i s bičem káču,
by mu nebylo nikdy do plaču.*

*Na všechny s láskou – děťátko milé
z jeslí pohlíží, směje se mile.*

*Dlouho Hanička v údivu stála,
až pak v košíček s ovocem sáhla,
podává dítku vonné jablíčko,
pohled, je krásné, jako tvé líčko,
přijmi též s láskou, nebeský králi,
chudého dítku dáreček malý.*

Anežka Hutková

Betlémská hvězda

Nad obzorem září hvězda.

Je to jistě betlémská.

*Pod ní do pastoušky vešla
matka boží, panenská.*

*Porodila, dala lidem
výkvět života svého,
s pokorou a vzácným klidem
Ježíše nebeského.*

*Vítej, vítej Kriste – králi,
před tebou se skláníme
a odpusť nám naše viny,
snažně tebe prosíme.*

*Mudrcové z východu jdou,
nesou vzácné poklady,
by narozenému králi
slavnostně je předali.*

Květa Doležalová

Informace městyse Buchlovice

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 39/2016 ze dne 3. 10. 2016

Rada městyse Buchlovice:

- schválila Smlouvu č. 4/2016 o nájmu prostor u náměstí sloužících k podnikání, uzavřenou mezi nájemkyní z Napajedel a městysem Buchlovice. Prostory budou sloužit k prodeji masa, uzenin a smíšeného potravinového zboží,
- schválila smlouvu o zřízení věcného břemene č. OT-014330038365/001 uzavřenou mezi městysem Buchlovice a E.ON Distribuce, a.s. pod názvem „Buchlovice, Rajskupová, úpr. vedení NN“. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabel NN, přípojková skříň SS200, rozpojovací skříň SV101. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu o zřízení věcného břemene č. OT-014330038829/001 uzavřenou mezi městysem Buchlovice a E.ON Distribuce, a.s. pod názvem „Buchlovice, K Buchlovu, Dvořan, úpr. DS“. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabel NN, přípojková skříň SP100. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila smlouvu č. 30/2016 o dodávce tepelné energie uzavřenou mezi městysem Buchlovice a REÚSS ENERGETIKA a.s., Uherské Hradiště pro Úřad městyse Buchlovice a zdravotní středisko, za cenu dle kalkulačního vzorce, který je součástí smlouvy. Rada schválila nájemní smlouvu č. 30/2016 uzavřenou mezi městysem Buchlovice a REÚSS ENERGETIKA a.s., Uherské Hradiště. Předmětem nájmu jsou prostory sloužící podnikání – kotelná na adrese nám. Svobody 800. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem výše uvedených smluv,
- posoudila cenové nabídky na zpracovatele projektové dokumentace stavby „Buchlovice Podvinohradí – zadržení extravilánových vod“. Vybrala a schválila cenovou nabídku ing. Martina Machulky – VH-MAC, Uherské Hradiště. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem smlouvy o dílo s vybraným zpracovatelem,
- posoudila cenové nabídky na zpracovatele akce „Oprava omítek v kapli Buchlovice“. Vybrala a schválila cenovou nabídku společnosti Stavebniny Kodrila s.r.o., Huštěnovice. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem smlouvy o dílo s vybraným zhotovitelem,
- posoudila cenové nabídky na zpracovatele akce „Šatny na hřišti s umělým povrchem“. Vybrala a schválila cenovou nabídku společnosti KOMA MODULAR s.r.o. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem smlouvy o dílo s vybraným zhotovitelem. Při této akci se počítá s dalšími náklady na zastřešení, vybavení, betonové pásy na buňky a náklady přípravné, které budou průběžně doplňovány,
- schválila kupní smlouvu uzavřenou mezi XY z Uherské Hradiště a městyse Buchlovice. Předmětem smlouvy je koupě souboru výtvarných prací, děl, písemností a dalších věcí z umělecké pozůstalosti P. Arnošta Hrabala. Rada pověřila místostarostu Bořka Žižlavského podpisem smlouvy,
- schválila termín konání příštího veřejného zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice a to pondělí 24. 10. 2016,
- v souladu s novelou zákona č. 250/2000Sb. – zákon č. 477/2008 schválila přijetí účelového finančního daru pro Základní školu a Mateřskou školu Buchlovice ve výši 2.500 Kč od Nadace Synot, Uherské Hradiště jako navýšení k daru 10.000 Kč na sportovní a jiné potřebné pomůcky k pohybovým aktivitám MŠ dle dodatku č. 1,

- schválila převod částky 432.857,30 Kč z příspěvku na provoz do investičního fondu žadatele Základní škola a Mateřská škola Buchlovce za účelem akce „Škola Buchlovce stavební úpravy – 1. etapa“. Rada schválila záměr Základní školy a Mateřské školy Buchlovce Buchlovce na nákup nábytku v hodnotě do 50.000 Kč,
- schválila rozpočtové opatření č. 13 na rok 2016. U výdajů se jedná o navýšení o 48 tis., celková částka výdajů je 45.050 tis. Kč. U příjmů se jedná o navýšení celkem o 48 tis. Kč, celkem na 42.336 tis. Kč,
- vzala na vědomí zápis z jednání sociální komise, které se konalo dne 26. 9. 2016 za přítomnosti 3 členů komise,
- vzala na vědomí zápis z jednání komise životního prostředí a zemědělství, které se konalo dne 29. 9. 2016 za přítomnosti 4 členů komise.

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovce č. 40/2016 ze dne 24. 10. 2016

Rada městyse Buchlovce:

- schválila smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene č. 1030033126/001 uzavřenou mezi městysem Buchlovce a E.ON Distribuce, a.s. pod názvem „Buchlovce, Horáček, kab. přípojka NN“. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabel NN, přípojkové skříně SP100 a SS200. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem této smlouvy,
- schválila dodatek č. 2 k nájemní smlouvě č. 47N06/60 uzavřené mezi městysem Buchlovce a Státním pozemkovým úřadem zastoupeným Krajským pozemkovým úřadem Zlínského kraje. Předmětem dodatku je vynětí p. č. 2047/3, 2047/6, 2097/3 a 2097/4, ke kterým nabyla vlastnické právo Římskokatolická farnost Buchlovce, a změna výše ročního nájmu. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem dodatku,
- schválila ukončení smlouvy o nájmu prostor sloužících podnikání č. 8/96, uzavřené mezi městysem Buchlovce a společností MORATE, Buchlovce. Nájemní vztah bude ukončen dohodou, a to k datu 31. 10. 2016. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého podpisem dohody,
- vzala na vědomí poděkování od ředitelky Českého červeného kříže, Mgr. Martiny Kryškové, za poskytnutý finanční a materiální dar městyse Buchlovce,
- schválila Operační plán zimní údržby místních komunikací v Buchlovicích pro zimní období 2016–2017,
- schválila rozpočtové opatření č. 14 na rok 2016. U výdajů se jedná o navýšení o 10 tis., celková částka výdajů je 45.150 tis. Kč. U příjmů se jedná o navýšení celkem o 881 tis. Kč, celkem na 43.217 tis. Kč,
- schválila převod technického zhodnocení „Rekonstrukce elektroinstalace – I. etapa“ Základní školy a Mateřské školy Buchlovce do majetku městyse Buchlovce v celkové výši 432.857,30 Kč,
- v souladu s novelou zákona č. 250/2000Sb. – zákon č. 477/2008, schválila přijetí účelového finančního daru pro Základní školu a Mateřskou školu Buchlovce ve výši 10.000 Kč od firmy Rybářik, s.r.o., Buchlovce a 40.000 Kč od SR při ZŠ a MŠ Buchlovce na pořízení televize a dotykového rámu. Rada schválila nákup televize a dotykového rámu do 1. třídy ZŠ Buchlovce v celkové hodnotě 65.000 Kč.

Usnesení Zastupitelstva městyse Buchlovice

č. 10/2016 ze dne 24. 10. 2016

Zastupitelstvo městyse Buchlovice:

- vzalo na vědomí informace o plnění usnesení z 9. zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice,
- v souladu s ust. § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. schválilo prodej části pozemku p. č. 2490 v k. ú. Buchlovice – trvalý travní porost o výměře 132 m² žadatelce z Počenic-Tetětíc, za odhadní cenu. Náklady na geometrické oddělení části pozemku, zpracování znaleckého posudku ceny a vklad do katastru nemovitostí hradí kupující,
- v souladu s ust. § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. schválilo prodej části pozemků p. č. 2053/1 vodní plocha, p. č. 2050/1 ostatní plocha, p. č. 2050/2 ostatní plocha, 2049/1 ostatní plocha a p. č. 2052 trvalý travní porost – oddělené dle geometrického plánu č. 1901-32/2016 pro k. ú. Buchlovice o celkové výměře 6.084 m² žadateli z Buchlovic, za cenu odvozenou ze znaleckého posudku č. 1274 – 07/16, sníženou z důvodu uznání uhrazení 1/3 ceny vodního díla z finančních zdrojů kupujícího. Náklady na geometrické oddělení částí pozemků, zpracování znaleckého posudku ceny a vklad do katastru nemovitostí hradí kupující,
- v souladu s ust. § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. neschválilo prodej pozemku p. č. 588 v k. ú. Buchlovice – zastavěná plocha, nádvoří o výměře 170 m² žadateli – firmě z Prahy,
- v souladu s ust. § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb. neschválilo souhlasné prohlášení pro opravu zápisu vlastnictví 29 pozemků podél vodního toku Buchlovického potoka o celkové výměře 5.773 m² dle předloženého návrhu a vyhrazuje si právo odsouhlasení případného nového návrhu požadovaných pozemků dle skutečné trasy a skutečného záboru dotčených částí pozemků vodního toku a vodních ploch Buchlovického potoka, geometricky oddělených v rozsahu nezbytném pro jeho řádnou správu. Zastupitelstvo pověřilo starostu k podpisu smlouvy o právu provedení stavby „čištění koryta Buchlovického potoka“ na obecních pozemcích p. č. 601/4, 601/9, 601/15, 601/22, 1806/21, 1806/29, 1845/23, 1845/26, 1879/4, 1879/7, 1879/11, 2081/67, 2081/69, 2081/70, 2081/72, 2081/74, 2081/77, 2081/78, 2600/63, 2630/3, 2645/28, 2645/102, 3329/8, 3329/11, 3329/15, 3329/16, 3329/17, 3329/19 a 3329/20 v k. ú. Buchlovice, včetně dalších případných obecních pozemků přímo souvisejících s uvedenou stavbou,
- ve vyhrazené pravomoci v souladu s ust. § 85 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb. schválilo smlouvu o podmínkách a právu provést stavbu „Chodník v ulici K Buchlovu, Buchlovice“ zasahující do pozemků p. č. 1092/2, 1089 a 1091 v k. ú. Buchlovice a pověřilo starostu městyse k podpisu smlouvy s vlastníkem těchto pozemků,
- ve vyhrazené pravomoci v souladu s ust. § 85 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb. schválilo smlouvy o podmínkách a právu provést stavbu „Sjezdy na stezce Buchlovice – Křížné cesty“ zasahující do pozemků p. č. 505/28, 505/275, 505/105, 505/82 a 505/187 v k. ú. Buchlovice a pověřilo starostu městyse k podpisu smlouvy s vlastníky těchto pozemků,
- schválilo předložení žádosti o nevratný finanční příspěvek za účelem realizace projektu „Buchlovice Arnošta Hrabala“, kterého cíle jsou v souladu s platným územním plánem městyse Buchlovice, v rámci projektu „Čestíčky našich předků“ ve spolupráci s partnerskou obcí Soblahov s využitím zdrojů EFRR na základě výzvy MPA RV SR Intereg V-A SK-CZ/2016/03, ve výši 5.832.726 Kč. Současně schválilo zabezpečení realizace projektu v souladu s podmínkami poskytnutí pomoci a zabezpečení finančních prostředků na spolufinancování projektu ve výši rozdílu celkových výdajů a poskytnutém nevratném finančním příspěvku ve výši 874.909 Kč,

- vzalo na vědomí změny rozpočtu pro rok 2016 – rozpočtová opatření č. 11 až 14/2016 schválené radou městyse s celkovým navýšením v příjmové části rozpočtu o 4.947 tisíc Kč a celkovým navýšením ve výdajové části rozpočtu o 3.643 tisíc Kč,
- v souladu s ust. § 13 odst. 2) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, stanovilo tato pravidla rozpočtového provizoria s účinností od 1. 1. 2017 do doby schválení rozpočtu městyse Buchlovice pro rok 2017: Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu městyse po jeho schválení; příjmy budou naplňovány podle obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích, ze správních poplatků, daní, dotací a z hlavní činnosti městyse Buchlovice; na výdaje (na provoz, nutné opravy, mzdové výdaje, údržba obecního majetku, mimořádné havarijní situace, ...) budou finanční prostředky uvolňovány ve výši rozpočtu minulého roku. Dále budou hrazeny závazky z roku 2016 splatné v roce 2017, plynoucí s uzavřených smluv; výdaje, které budou pokryty z dotace nebo příspěvku ze státního rozpočtu, rozpočtu územních samosprávních celků nejsou omezeny maximálním čerpáním. Jejich čerpání je určeno konkrétními podmínkami poskytnuté dotace nebo příspěvku; do doby schválení rozpočtu městyse Buchlovice nebudou zahajovány nové investiční akce,
- schválilo provedení opravy cesty k rekreačním chatám na pozemcích p. č. 1987, 1989, 1991, 1982, 1979, 1994, 1973, 1997 atd. v k. ú. Buchlovice v rekreační oblasti Smradávka v termínu do 30. 6. 2017. V termínu do 30. 11. 2016 bude provedena provizorní úprava povrchu cesty spaným makadamem.

Povinnost kontroly kotlů na pevná paliva

Majitelé většiny kotlů na tuhá paliva napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domu mají podle platného zákona o ochraně ovzduší od roku 2012 novou povinnost, kterou musí splnit do konce letošního roku. Do konce roku 2016 musí každý spalovací zdroj na tuhá paliva o příkonu 10–300 kW napojený na radiátory projít kontrolou technického stavu a provozu (revizí). Od 1. ledna 2017 si totiž může úřad vaší obce s rozšířenou působností (MěÚ Uherské Hradiště) vyžádat potvrzení o revizi. V případě nedodržení povinnosti čeká domácnosti postih až do výše 20 tisíc korun. Nejpozději za dva roky je nutné revizi kotle pravidelně zopakovat.

Kontroly se dle zákona o ochraně ovzduší vztahují na otopná zařízení s příkonem od 10 do 300 kW a teplovodním okruhem, tedy na většinu kotlů na uhlí, dřevo nebo jiná pevná paliva v rodinných domech určených k trvalému bydlení i k rekreaci. Revize platí i pro krbové vložky, pokud jsou napojené na radiátory a s tepelným příkonem od 10 kW výše. Zmíněný zákon o ochraně ovzduší (č. 201/2012) říká, že první revize vašeho kotle má proběhnout do 31. 12. 2016 a pak každé dva roky. Cílem povinných revizí domácích topenišť je plošné zajištění dobrého stavu, hospodárního provozu a bezpečnosti kotlů v každé domácnosti. Jedině kotel v dobrém technickém stavu, správně provozovaný a spalující výrobcem určené palivo vypouští do ovzduší méně emisí a neměl by tak mj. obtěžovat své okolí nadměrným kouřem. Naopak kotle, které nejsou provozovány v souladu s podmínkami výrobce, a tak i zákona o ochraně ovzduší, vypouštějí do ovzduší i tisícínásobně vyšší množství prachu a rakovinotvorného benzo(a)pyrenu.

Osoby oprávněné provádět revize kotlů podle jednotlivých typů ve Zlínském kraji naleznete na této internetové adrese: <http://www.aptt.cz/opravneni-ozo.php?kraj=ZLK>. Seznam je k dispozici i na podatelně městyse Buchlovice.

Závěr letošních prací na hřbitově

Během podzimního období byly na hřbitově dokončeny poslední letošní práce financované z rozpočtu městyse Buchlovice – dohotovení letošní etapy výstavby dlážděných žulových chodníků firmou SVS Correct spol. s r. o. Bílovice, dokončení míst se zdroji vody a umístění stříšek pro zavěšení konví vč. informační tabule u hlavního vchodu na hřbitov.

V samotné kapli sv. Alžběty proběhly firmou Stavebniny Kodrla, s.r.o., Huštěnovice během měsíce října stavební práce. Na základě odborného měření vlhkosti a doporučení pracovníků památek (kaple je vyhlášenou kulturní památkou) byly omítnuty několik let osekávané stěny speciálními maltovými směsmi. V jarním období proběhne vybělení interiéru kaple doplněného novým nábytkem.

-bž-

Podzim v mateřské škole

Ani jsme se nenadáli a hody byly za dveřmi. Poslední krásné, teplé, podzimní dny jsme využili k seznamování se s rodnými Buchlovicemi. Zámecká zahrada je vždy upravená a pokaždé zde děti objeví něco nového. Tentokrát to byl koutek se záchranou stanic pro ptactvo a zde plno živočichů, které si můžeme prohlédnout zblízka a ještě se o nich něco zajímavého dozvědět. Také nám přišla vhod nabídka rodiny Hrdinů, přijít se podívat na domácí zvířátka. A že jich tam bylo!

Obětavá babička a maminka trpělivě vysvětlovaly čím se krmí husy, kolik králíčků se vejde do kotce, jestli kozy moc nezlobí a zda ten velký pes všechna zvířátka uhlídá. Moc se nám tam líbilo. Děti ze třídy Sluníček navštívily moštárnu a hned nato jsme se i v mateřské škole věnovali téměř celý měsíc úrodě z našich zahrádek, jak ovoci, zelenině i bylinkám. Děti a rodiče pomohli uspořádat velkou výstavu výpěstků, které si potom pojmenovaly, naučily se rozlišit co je ovoce a zelenina, jaké dobroty se mohou z plodů připravit – saláty, jablka v županu a protože pomáhali všichni, náležitě nám chutnalo. Něco jsme schovali i pro rodiče, kteří nám přišli pomoci s výrobou dráček z přírodnin. Odpoledne s dílničkami proběhlo v tvořivé a kamarádké atmosféře, draci a dráčky se na nás už zubí z každého koutku v mateřské škole.

Děti mají svůj program obohacen o zájmové kroužky, letos keramiku a angličtinu. Nejstarší děti zahájily předplavecký výcvik v plavecké škole v Uh. Hradišti. Shlédlí jsme také pásmo pohádek nazvané Kykryk a moc jsme se těšili na pohádkové představení Slováckého divadla. Byla to cena za 2. místo v soutěži Školka snů. Také se nám podařilo získat tělovýchovné náčiní a pomůcky díky projektu „Pojď se s námi hýbat“ z nadace společnosti Synot, která nám věnovala 12 500 Kč. Umožňuje to dětem rozšířit a zatraktivnit pohybové aktivity, které tak milují a vyhledávají.

Na konci měsíce října celá mateřská škola oslavila Den stromů. Nejstarší děti se dokonce pokusily vlastnoručně vyrobit papír, který pak použily při další výtvarné práci.

I v tomto školním roce k nám zavítala p. Sasínová se svými novými pohádkami, které jsou pro děti nejen poučné, ale svým kouzlem a laskavostí vždy pohladí na duši.

Společně s podzimem přijel i svatý Martin. Hodová slavnost se stala tradicí, na kterou se těší nejen děti, ale i maminky, které tak mají možnost děti nastrojit do kroje. Nejstarší děti s právem přišly pozvat své mladší kamarády na hodovou veselici. Všichni jsme si zatančili, zazpívali a smlsli na cukrovíčku, které nám hodné maminky napekly. Moc děkujeme.

A co nás ještě letos čeká? No přece nejkrásnější měsíc v roce. Do mateřské školy zavítá Mikuláš se svou družinou, děti pojedou na koncert „Od čerta k Ježíškovi“, vánoční posezení s rodiči a pak už přijde Ježíšek. Ale o tom Vám napíšeme zase příště.

Kolektiv mateřské školy

PODĚKOVÁNÍ

Srdečně děkujeme všem, které neodradilo studené a větrné počasí o letošních hodech, přišli nás podpořit a sdílet s námi tyto sváteční chvíle. Vážíme si Vašeho přijetí při občůvce obcí. Díky také patří bezvadné hodové chasě, která nám byla velkou oporou a v neposlední řadě také všem obětavým pořadatelům. Prožili jsme spolu s Vámi chvíle, které se už nebudou opakovat, ale rádi na ně budeme vzpomínat.

Stárci 2016 Ondřej, Karolína, Pavel a Natálie

Kulturní kalendář – prosinec 2016

10. 12.	Vánoční dílničky	U Páva	Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice Mgr. Alena Mikulíková mikuale@seznam.cz
10. 12.	Jednodenní kurz vědecké jógy	ČSKC Buchlovice	Svatava Kubešová svatavakubesova@email.cz
15. 12.	Beseda – Jirka Zámečník	ČSKC Buchlovice	ČSKC Buchlovice Mgr. Pavla Večeřová, tel. 724 030 056 www.kulturabuchlovice.cz
17. 12.	Výstava o zdraví	U Páva	ČSKC Buchlovice Mgr. Pavla Večeřová, tel. 724 030 056 www.kulturabuchlovice.cz
20. 12.	Vánoční koncert ZUŠ pobočka Buchlovice	ČSKC Buchlovice	ZUŠ, pobočka Buchlovice Václav Ovčáčík
22. 12.	Děcka z Buchlovic	ČSKC Buchlovice	Děcka z Buchlovic, Mgr. Lenka Rašticová, tel. 737 285 333
25. 12.	Koledování po kostelech	Kostel sv. Martina	FS Buchlovice, Petra Kropáčová Tel. 737869827, www.fsbuchlovice.cz,
26. 12. 8.00	Vepřové hody – společenská akce se zabíjačkovými specialitami	Hospůdka u Špalka pod Buchlovem	Petr Špalek Tel. 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
26. 12.	Na Štěpána na Buchlově otevřena brána	Hrad Buchlov	HB Collegium o.s., Lukáš Kunst tel. 774 703 769, www.buchlov.info
30. 12.	Pochod na Brdo	Hospůdka u Špalka pod Buchlovem	Petr Špalek Tel. 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz

Informace místní knihovny

Nové knihy

Naučná literatura

K. Bennoune: Tady vaše fatwa neplatí
K. Hasel: Kouzlo pověry...a jak se od něho osvobodit
B. Mertz: Tajemství chrámů, pyramid a hieroglyfů
L. Jan: Václav II.
J. Pelán: Bohumil Hrabal, pokus o portrét
V. Šmilauer: Osídlení Čech ve světle místních jmen
K. Voleková: Česká lexikografie 15. století
R. Jančář: Maršov

Krásná literatura

A. Mornštajnová: Hotýlek
V. Křístek: Slon ve švestkovém sadu
K. Janouchová: Hra na schovávanou
K. Novotná: Setkávání s Irenou Kačírkovou
D. Ebershoff: Dánská dívka
Kol.: Legendy české fantasy 2
Z. Rampas a kol.: 12 nesmrtelných (sci-fi, fantasy, horory)
S. King: Bazar zlých snů
D. P. Lyle: Posel spravedlnosti
L. Pennyová: Nejkrutější měsíc
N. Sharma: Peklo v chrámu božím

K. Kingsburyová: Čas tančit
N. Roberts: Cizinec
N. Roberts: Odchody a návraty
D. Heldt: Při návalech aspoň není zima

Nejen pro maturanty

A. Sova: Básně (pět vrcholných knih)
B. Hrabal: Povídky, črty a hovory

Naučná literatura pro děti a mládež

R. Fučíková: Karel IV., ilustrovaný život a doba

Kol.: Smysly zvířat, zrak – hmat – chuť
Kol.: Smysly zvířat, sluch – čich

Krásná literatura pro děti a mládež

Kol.: Martin na farmě
J. D. Thomas: Detektiv Zack a tajemství v písku
J. D. Thomas: Detektiv Zack a záhada potopy
J. Dvořák: Havětník

Knihovnice Mgr. Dagmar Možná

VÝSTAVA ZDRAVÍ

**Neděle 18. 9. od 10 - 16 hod.
Olomouc, Horní nám.**

- 1. Test DLOUHOVĚKOSTI a Test ŽIVOTNÍHO STYLU**
- 2. MASÁŽ ŠÍJE**
- 3. Kondice PLIC a SRDCE**
- 4. LÉKAŘSKÉ PORADENSTVÍ**
- 5. Index rozložení tuku, BMI**
- 6. Měření TLAKU**
- 7. HRY PRO DĚTI**
- 8. Analýza KOSTÍ, Hydratace, Svalů, Tuku a Metabolismu**

**+ DÁREK KNIHA
ZDARMA**

**www.zdraviarodina.cz
VSTUP VOLNÝ**

a

vypisují literární soutěž pro žáky základních škol

O vánoční zvonek - 3

- vzpomínka na adventní a vánoční čas

Zahájení soutěže: 2. ledna 2017

Ukončení soutěže: 28. února 2017

Vyhodnocení soutěže: od 5. března 2017 uvedeno na stránkách
www.festivalcesnekubuchlovice.cz

Poezie (do 5 básní) a próza (do 5 stran A4 textu) zasílejte na adresu:
miloslav.hrdy@seznam.cz

1. cena ... 5 volných vstupenek na XVI. ročník Festivalu česneku 2017
2. cena ... 2x volný vstup do Muzea Podhradí Buchlovice pro rok 2017
3. cena ... knižní ceny – regionální literatura

Literární práce budou postupně otiskovány v Buchlovském zpravodaji

Přejeme hodně inspirace!

Z připomínky Dne válečných veteránů

Od listopadu 2001 je tento významný den připomínán i v České republice. 11. listopadu 1918 v 11 hodin a 11 minut zazněla poslední salva na konci I. světové války. Toho dne v 5.40 hod. bylo ve vlakovém voze v Le Francport u severofrancouzského města Compiègne podepsáno příměří mezi Spojenci a Německem, jímž byly na západní frontě ukončeny boje 1. světové války, které symbolicky nabýly platnosti v 11 hod.11 minut 1918. Hlavními signatáři příměří byli vrchní velitel spojeneckých sil maršál Ferdinand Foch a německý zástupce Matthias Erzberger. Hrůzy války zůstaly hluboce vryty ve vědomí účastníků, že poté, co válka skončila, byl 11. listopad vyhlášen Dnem příměří a od roku 1954 Dnem válečných veteránů.

Tradice oslav konce 1. světové války se začala rodit již při prvním výročí dne příměří, 11. listopadu 1919, kdy byl tento den připomínán

v Londýně, Paříži i dalších městech dohodových států. Americký prezident Woodrow Wilson téhož roku oficiálně vyhlásil 11. listopad Dnem příměří. Oficiálním svátkem se stal v roce 1926. Roku 1954 přejmenoval americký kongres Den příměří na Den veteránů.

Spolek podporovatelů historie Buchlovic a Český svaz bojovníků za svobodu uspořádaly v pátek 11. 11. 2016 k tomuto významnému dni dnes již tradiční malou pietní vzpomínku na místním hřbitově. Tam byly krátce vzpomenuy životní osudy buchlovických válečných veteránů z I. a II. světové války a položením věnečku s vřesvem a mákem na jejich hroby uctěna památka. Nakonec se účastníci vydali na náměstí Svobody a u pomníku padlých byla zdařilá akce ukončena.

Jan Štokman, foto -bž-

Z vernisáže výstavy „Ukrojte si u nás!“

Je s námi už hodně dlouho, často říkáme, jako lidstvo samo. Chléb má tisícero podob a vůní. Jednou je získává dlouholetou tradicí té země, která jej vytvořila, jindy jich nabývá vlastností plodiny, ze které pochází. V průběhu nekonečných let se chléb vyvíjel od nekvašených placek až k bílému kynutému pečivu.

Na začátku mého přemýšlení byla vzpomínka na voňavou kůřečku chleba, třeba trochu rozpraskanou, a následný varovný hlas maminčin, napomínající mě za uličnické „loupání“ chlebička. My starší si ještě vzpomeneme na pečení chleba v tzv. černých kuchyních. Vzpomeneme na babičky, které opakovaně, vlastně po celý svůj život, zadělávaly kvasný proces, pečovaly o něj, aby výsledkem byla výživa, často velmi početných rodin našich otců a maminek.

Vývoj jde, především také díky výzkumu, dál, a my, běžní konzumenti chleba, nemáme mnohdy možnost ani sledovat, kudy se ubírá. A musím říci, že jsem s potěšením zjistil, že mnohdy se i současné výzkumy vrací do minulosti, a to tehdy, když se zjistí, že například prastaré suroviny (obilniny) mají v sobě zakódovány nějaké mimořádné vlastnosti, které jsou nám nebo mohou být v blízké budoucnosti potřebné.

A tak na této výstavě „Ukrojte si u nás!“ chceme ukázat nejen vzpomínky na výrobu chleba před sto lety, to je ta doba, ze které se nám zachovaly ještě nějaké artefakty, technologické pomůcky při výrobě, ale i různé formy vzpomínání, ve kterých je chléb v hlavní roli.

V rámci možností fyzických i prostorových jsme do Muzea Podhradí Buchlovice snesli příklady z těch dob dávno minulých, s čímž nám pomohlo Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně vybranými předměty, fotografiemi i průvodcem výstavou, která se ve Zlíně odehrávala na podzim roku 2014 – Příběh chleba. Také pár kamarádů, které jsem oslovil, nám přispělo do této kapitoly – tak třeba Obec Jalubí, která nedávno rekonstruovala větrný mlýn, jenž byl rozstřílen na konci II. světové války, dnes sice nemele, ale slavné řemeslo mlynářské připomíná. Jsou zde předměty z obecních muzeí z Dolního Němčí a z Huštěnovic a samozřejmě i ty domácí.

Ale, hlavně – oslovená výzkumná centra dávají nahlédnout „pod pokličku“, a tak máme možnost spolu s nimi být dobře informováni, poznat, co se děje nového, a jakými cestami se ubírá boj o výživu našich dětí a vnoučků.

Vernisáž výstavy Ukrojte si u nás! se uskutečnila 4. listopadu 2016 v prostorách Muzea Podhradí Buchlovice. Po úvodním slovu autora výstavy Miloslava Hrdého promluvil buchlovický farář P. Rudolf Chmelař, který stručně připomněl historii chleba kvašeného i nekvašeného, který už dva tisíce let berou kněží v podobě oplatku jako tělo Kristovo při eucharistii.

Moje představy o scénáři výstavy o chlebě obsahovaly původně jen všechny fáze aktivit spojených s produkcí obilovin užívaných pro výrobu chleba (v minulosti i současné době v našich podmínkách, především historické fotografie orání – setí – sklizení obilí – mlácení – mletí – pečení chleba) s důrazem na místní sběry (okolí městečka Buchlovic).

Při prvním setkání s ing. Petrem Martinkem a návštěvě Polního dne v Kroměříži, mi přišlo na mysl přísloví, které jsem kdysi slyšel od prof. Stanislava Komendy z olomoucké univerzity: „Kdo není schopen se celý život učit, nenaučí se tomu nejdůležitějšímu,“ a s potěšením jsem přijal jeho spolupráci a nabídku na vystavení sortimentu obilovin z kroměřížského výzkumného ústavu.

Ing. Petr Martinek, CSc. (Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o. Agrotestfyto, s.r.o.) zasvěceně promluvil o vystavené kolekci rostlinného materiálu, která je doménou jejich výzkumu. Opomíjené tradiční druhy obilnin a jejich význam pro lidskou výživu představil ing. Zdeněk Nesvadba,

PhD. (Genová banka Praha). Přítomný prof. ing. Jaroslav Doležel, DrSc. (Centrum strukturní a funkční genomiky rostlin, Ústav experimentální botaniky AV ČR, Olomouc – Holice) ve svém příspěvku ukázal, jak může být i věda půvabná a přijatelná i pro široké vrstvy posluchačů. Popsal několik příkladů, které charakterizují oblasti základního výzkumu jejich pracoviště.

Po příspěvku MENDELU Brno (dr. Vyhnanek, dr. Trojan, ing. Šlégrová) vystoupil majitel Karlovy pekárny dr. Karel Kraus, který povyprávěl o pšenici jménem Karkulka. Poslední příspěvek zazněl z úst ing. Jaromíra Gece, ředitele firmy IREKS – Enzyrna s.r.o. z Brna, jenž je zároveň i členem mužského sboru Paniháj z Moravan s muzikantem Jurú Petrů, který svými písničkami doplňoval průběh celé vernisáže, stejně jako členky ženského sboru Rezeda z Uherského Hradiště.

Nová výstava, která potrvá do jara příštího roku, mj. nabízí náhled do historie pečení chleba v minulosti i o současných tendencích, ohlédnutí do historie regionu, městečka, dobové fotografie z Buchlovic a okolí ze sbírky Bořka Žižlavského, exponáty zemědělského nářadí, strojů, zařízení z fondu Muzea Podhradí Buchlovice, zápůjčky z Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně i ze soukromých sbírek, představení mimořádně široké palety obilovin pro výrobu chleba a dalších pečivářských výrobků aj.

Na expozici našeho muzea srdečně zvou širokou veřejnost, ale také studenty škol základních i středních, zájemce z řad zemědělců, neboť takovou šíři obilnin nebude moci shlédnout snad nikde, kromě zdejší výstavy. Výstava přinese potěšení i dětem, pro které chystáme malá překvapení.

Dnes, po sto letech, kdy mladé Muzeum Podhradí Buchlovice slaví desáté výročí své existence, se znovu tato místa podobají původnímu účelu – panským mlatům plným obilí, mám velkou radost!

Připravil ing. Miloslav Hrdý

Foto Oldřich Stránský

1916–2016

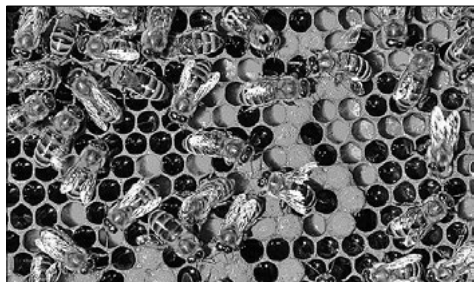
100 let úředně schváleného včelařského spolku v Buchlovicích

Včelařské pranostiky, svátky, tradice a přísloví autor – Evžen Báchor

Jakmile člověk poprvé olízl med z prstu namočeného v medném plástu, položil tím základ pro vznik včelařských tradic a zvyklostí.

Medem oslazené jídlo bylo chutnější, a tak hospodář ve snaze zajistit rodině jeho pravidelný přísun začal u svého příbytku chovat včely. Od nich se učil poznávat přírodu v širších souvislostech. Získané zkušenosti předával potomkům a následovníkům také prostřednictvím rčení a pranostik, které se týkaly různých činností a často ukazovaly na dobré či špatné lidské vlastnosti.

*„Lidé se radují létu a včely květu.“
„Od mravence pilnosti a od včely svornosti.“
„Když je souseď jako med, zvi ho na oběd!“
„Mluví, jako by mu ústa medem namazal.“
„Od včely pochází med, od hada jed.“*

Svatý Ambrož, patron včelařů

Narodil se v roce 339 v Trevíru, vystudoval řečnictví a práva a byl zvolen biskupem v Miláně. V životopisech se vypráví, že když jako dítě spal s otevřenými ústy, usedl mu na obličej roj. Včely mu vlétávaly do úst a krmily chlapce medem. Bylo to považováno za boží znamení. Tak se stal patronem včelařů a také cukrářů, kteří dříve nepoužívali cukr, nýbrž med.

Aby včely neuletěly

„To se mu ty včely pěkně rojí, však to je velmi dobrý včelař,“ rozmlouvaly sousedky nad bedýnkou s uvězněným rojem, který včelař právě sundal ze stromu. Dlouho nebyly známé jiné metody rozmnožování než právě rojením. K tomu vznikala různá rčení, například: „Aby roj neuletěl! Ukradni ženské, když pere šaty, potajmu píst a zastrč pod oul, každý nový roj zůstane ve včelíně.“ Nebo: „Najdeš-li na cestě hřebík z kola, vezmi jej, ale ne holou rukou, a zastrč do česna, když se mají včely rojit. Vyšlý roj zůstane tři dni na stromě a neuletí.“

Zloděj včel a nahý hospodář

Lapkové v dávnověku včely kradli, také dnes je nutno bát se zlodějů. Kradou včely i s úly, netuší, že na ně čeká boží trest: „Aby včely neukradli, hospodář tu noc ze Štědrého dne na Boží narození o 12. hodině úplně nahý upřede nit, a když ponejprv na jitřní zazvoní, oběhne nahý třikrát okolo včelína a tu nit o včelín otočí neohlédaje se. Vtkročil-li by zloděj do včelína, spíše nevyjde, až hospodář přijde a ho pustí.“

Medové zdraví

Léčivá síla medu provází lidstvo od nepaměti. „Místo různých lidstva jedů, dopřej sobě hodně medu. Kdo čaj s medem pije, nestůně a dlouho žije. Ten, kdo má med v almaře, ten neshání lékaře. Recept je jen jeden: denně chleba s medem.“

Medové měsíce

Díky dlouhému pozorování včel a přírody vznikly na každý měsíc pranostiky, kterými bylo možné se řídit.

- V lednu silný led, v květnu bujný med.
- V únoru sníh a led – v létě nanesou včely med.
- Teplý březen rozehřeje včelám srdce.
- Dubnové štěstí pro včely je slunce a déšť.
- Roj, který se v máji rojí, za fúru sena stojí.
- V červnu rojení nestojí za zvonění.
- Červenec nese parna, krupobití a medovice.
- Udělá-li se v srpnu deštivo, prší med a dobré víno.
- V půli září úly zavři a zahod' klíč.
- Když v listopadu hřmívá, úrodný rok nato bývá. Poletují-li včely v listopadu na svatého Ondřeje, bude neúrodný rok.
- Jestli vítr o Vánocích věje, jest v hojnosti dobrá naděje.

Vánoční svátky kolem úlů

Ozdobený adventní věnec nesmí chybět ani na dveřích včelína. Je to pozdrav včelám, které chovatel zpovzdálí tiše sleduje a těší se na jarní shledání s nimi. Vánoce v rodině včelaře se od jiných liší tím, že na štědrovečerním stole nesmí chybět alespoň něco, co může připomínat včely nebo včelařství. Ať je to figurka včely, medové pečivo, voňavá svíčka odlitá ze včelího vosku, nebo medovina. O Štědrém dnu včelař samozřejmě na své včely nezapomíná.

Tichounce poslechne jejich bzučení, odmete sníh z česna a přiloží kousek něčeho medového ze svého štědrovečerního stolu.

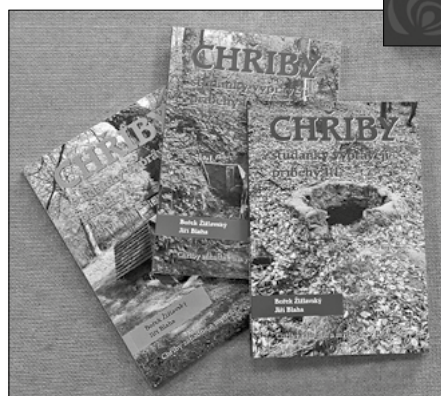
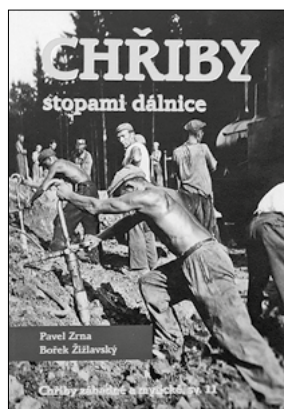
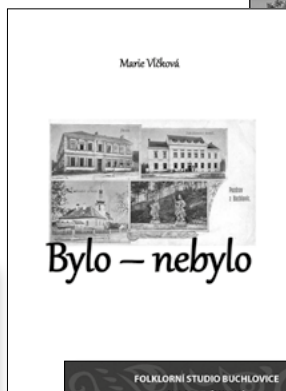
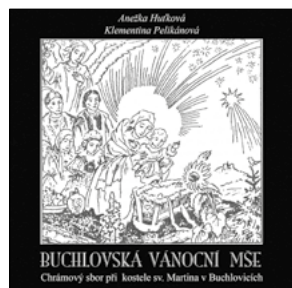
Autor článku – Evžen Báchor, zdroj – internet

PF 2017 VÁNOCE PLNÉ POHODY, HODNĚ ZDRAVÍ, ŠTĚSTÍ A SPOKOJENOSTI V NOVÉM ROCE PŘEJÍ VČELAŘI

S přáním všeho dobrého v roce 2017
Miroslav Smatana

Tipy na vánoční dárky – ke koupi na TIC Buchlovice

Prosinec

*Proškovo stavení svítí a dýmá,
v síni má navátý sních.
Bratříčku, vrabečku,
pojď prosit na okno...*

*Jistě má stařenka
pro nás
prosné zrníčko.*

Hvězda betlémská

*Slunce se nám rozsvítilo,
dětátko se narodilo,
z nejkrásnější růže
vonný Boží květ...*

*Srdce zpívá,
radost věčná
navštívila svět.*

Zima

*Usnula v hluboké závěji
všemocná paní,
zmožená sladkou dřímotou.*

*A když oči otevřela,
houpal se nad ní
nádherný petrklíč.*

Běla Schovancová
(ilustrace Ladislav Schovanec)

Před 130 lety se narodil Arnošt Hrabal

130 let od narození významného buchlovického rodáka Arnošta Hrabala (4. 12. 1886–30. 12. 1969), grafika a kněze, si připomeneme dnešní druhou a závěrečnou částí textů – úryvků z korespondence – adresované Hrabalovu příteli, knězi Janu Lebedovi. Texty vyšly v roce 1966 v bibliofilské publikaci Jan Lebeda – Arnošt Hrabal.

„Náhodou jsem se zamyslel nad ženami Písma svatého, od Evy až po Pannu Marii. Po stopách rajske krásy, bohatství a velikosti, lásky a věrnosti – ale také po stopách rozvratu žen, cizinek kolem Šalamouna. Přivedly mne k tomu obrázky malované na skle lidovými malíři. Šli po stopách krásných žen, matek, panen. Tyto obrázky voní rajsskou krásou. Než se objevily barvotisky, byly ozdobou každé chalupy, kde v posvátném koutě visel kříž, růženec a různé obrázky malované na skle. Teď odpočívají v muzeu jako jejich ctitelé dávno na hřbitově. Ale svěťice zůstaly v srdci a paměti lidu. Krása ducha a srdce žije a neumírá jakou touha po ráji.“ (1953)

„Dostal jsem kaplana. Jsem rád, že si mohu oddychnout. Je mi trochu lépe, ale jde to pomalu. Kreslím, jak se dá. Nemohu grafiku nechat ležet a odpočívat. Mám rád kvítka, která kvetou u cest a v příkopech, jsou to zázraky přírody. A ty slunečnice! Mají oči jako světla, dívají se radostně na svět a člověka. Otevřené oči dokořán, tak hledí do světa: Stromy a kvítka a mezi nimi člověk. To je program, kredo mé, slouží k oslavě Boha Tvůrce.“ (1958)

„Strom má svůj organismus, svou tvář, každou jinou, jako člověk, svůj charakter, ráz, svět, svou historii. Strom té formy, výrazu, představy, musí růst na svém místě, nelze ho přesadit, umístit na jiné místo, do jiného okolí – bez rozmyslu – vyjadřuje jistý stav života, události, poněvadž má svou architekturu. Je lehké věrně nakreslit krajinu, strom, pěkně věrně dle přírody, modelu, tj. ofotografovat. Ale to je mrtvé, nezanechá dojmu, to je hezké a tím končí jako hezké kázání. Bylo pěkné, ale nezanechalo žádnou jiskru života, zapalovat – to je umění.“ (1958)

„Letos byl úrodný rok, asi sedmdesát kreseb, jako bych chtěl dohonit, na co jsem dříve neměl času. Letos jsem na podzim honil kolem hradu motivy, studie starých lesů; když jsem jich několik nachystal do skicáku, spěchal jsem na hrad, posedět pod baldachýnem starých kaštanů, které jsem znal z mého dětství a posilnil se dobrým vínem. – Lidka (Hrabalova sestra) zase sbírala řepíček na čaj pro zimu. Holdujeme bylinkám, přírodní lék.“ (1959)

„Mám jedno přání: zdraví na několik let, práce je a bude dost a dost. Grafika vyžaduje celého člověka, tak jako kněžství. Když člověk nemá, co by řekl, pak je po umění veta, konec umění, i když řemeslo se daří, mlyn mele naprázdno.“ (1959)

„K mé oblíbené četbě patří životopisy velkých, geniálních umělců, básníků i svatých. Jejich životopisy jsou romány utrpení i slávy. Dante vyhnanec, Michelangelo, zápas velkého ducha s hmotou, Mozart, Beethoven, Wagner, cesta utrpením k nesmrtelné hudbě. A co Smetana, Dvořák, Božena Němcová? Optimismus a utrpení. Starozákonní proroci, jejich oči jasně vidí bídu svého lidu.“ (1961)

„Konec mého života buchlovského – utrpení bez konce. Chybil jsem, že jsem už dříve neodešel. Nikomu bych neradil zůstat v penzi na faře. Je k tomu třeba úžasné trpělivosti, sebezapření.

A. Hrabal – 20. léta 20. století

A. Hrabal – ze skicáře

Kdybych měl svou chalupu, bylo by mi hej a mohl se v klidu věnovat umění! Nikdy to nevychází, jak by si člověk přál.“ (1964)

„Přišel jsem na svět jako romantik, nejlépe jsem to poznal na hradě Buchlově – při posezení u sklínky piva nebo vína. To je kouzlo, - nazvané genius loci. Je v tom stará tradice už od Přemyslovců, také od stvoření světa, má své poslání i v dnešním světě továren. Pro někoho jsou továrny poezií, pro jiného zase hrad uprostřed lesů.“ (1964)

„Letos jsem ještě nevyryl novoročenku. Jsem jak starý pařez – stará vrba, sklerosa. Je to jako letošní vinobraní, chudobné, kyselé. Slováci zpívají: třeba je kyselé, ale je veselé. Napijte se optimismu. Optimismus je dobré, veselé víno, jak říkají Taliani. Est – est – est. V tom jsou Slováci a Taliani zajedno – veselé myslí.“ (1966)

Připravil -bž-

Mikulášská vzpomínka

Mikulášské pohlednice z přelomu 19. a 20. století

Příchod mikulášské trojice jsem v dětství zažila jen jednou. Mikuláš nám nosil jen cukroví, ale hodně. Cukrovím zdobené metle, bílé tylové punčochy, naplněné bonbony, čokoládové figurky Mikulášů, čertů i andělů a velké, nádherné perníkové Mikuláše a čerty, překrásné dílo pana cukráře Cypriána Šika.

Pátého prosince, když se začalo stmívat, jsem pozorovala, kdy se na Hraničky bude spouštět po zlaté pentli Mikuláš a anděl. Poslouchali jsme, kdy uslyšíme řinčení řetězů, jak z díry ve Dvořanově cihelně, odkud brali hlinu na cihly, vylézá čert. Samozřejmě jsme nic neviděli ani neslyšeli.

Když k nám přišla mikulášská trojice, bylo mně přes pět let a bratříčkovi rok. Trojici tvořily děti pana Josefa Šika, obchodníka za pomníkem padlých. Nejstarší syn Josef byl vysoký muž, dělal Mikuláše. Dcerka Maruška dělala anděla a mladší syn Zdeněk dělal čerta. Byli nádherní. Šikovi byli příbuzní s panem farářem Hrabalem a ten jim půjčil odložený ornát a bílou rochetku. Maminka syna Josefa

mu udělala z tuhého papíru nádhernou zlacenou mitru a berlu se zlatou mašlí. Anděl měl odloženou plesovou toaletu, půjčenou paruku dlouhých světlých vlasů, na čele velkou stříbrnou hvězdu a na zádech křídýlka z husích brček.

Anděl nesl dárky a Mikuláš zvonil malým zvonečkem. Čert byl celý chlupatý. Odložený duběňák obrátili naruby a rozstříhli dlouhý šos, do jehož půlek zašili nohy a upevnili dlouhý ocas se štětičkou. Na hlavě měl starou radiovku s nalepenými černými rozstříhanými žíněmi se dvěma dírkami, skrz které vyčnívaly dva dřevěné rohy, obalené lepicí páskou, které měly upevněné na hlavě. Z rozstříhaných žiní, Mikuláš z bílých a čert z četných, měli uděláno obočí. Čert měl obličej natřený sádlem a načerněný sazemi (sádlo se v horké vodě rozpustilo a saze se dobře umyly). Z tvrdého papíru mu udělali i kopyto. Na ruku měl tmavé kožené rukavice. V pozdějších letech jsem byla u paní Šikové a ona mně o té mikulášské garderobě vyprávěla. Čert řinčel řetězem a měl velkou metlu a brblal.

Nakonec jsme je všichni z domu šli vyprovodit na schody a tatínek měl bratříčka v náručí. Dívali jsme se, jak po zasněžené Helštýnské uličce, osvětlené matnými pouličními lampami, kolem nichž kroužily sněhové vločky, se ubírá mikulášská trojice směrem ke mlýnu. Šli nadělovat ještě dcerkám pana cukráře Cypriána Šika.

Tato půvabná vzpomínka mně vydržela dodnes.

Zdenka Maršálková

POTRAVINY EGGA CBA

potraviny a uzenářství Buchlovice
(na místě bývalé masny)

- Nabízejí:
- uzeninu VOMA
 - chlazená hotová jídla JOSPO Holešov
 - každý pátek domácí knedlík
 - čerstvé pečivo
 - rozpékané pečivo na prodejně
- Na objednání:
- obložené mísy dle výběru uzeniny
 - chlebičky, „pařížák“
 - dárkové balíčky
 - předem nachystáme nakrájenou uzeninu dle objednávky
 - veka, vánočky

Objednáváme chlazené maso – informace v prodejně.

Těšíme se na Vaši návštěvu
a vyslechneme Vás, co byste si u nás rádi dále nakoupili.

*Pomoc se zvládáním závislosti na alkoholu, drogách, gamblingu aj.
nabízí*

Terapeutické centrum ve Zlínském kraji Centrum komplexní péče pro hazardní hráče

Poskytované služby:

- **Psychologická pomoc:** poradenství, psychoterapie, zvládání abstinence, doléčování, pomoc v krizové situaci
- **Skupinová setkávání**
- **Poradenství pro příbuzné a blízké osob se závislostí**
- **Dluhové a finanční poradenství** – poradenství při exekucích, návrh na povolení oddlužení aj.
- **Sociální poradenství** – pomoc s vyřizováním sociálních a trestněprávních záležitostí
- **Pomoc při jednání s úřady**
- **Zprostředkování léčby a dalších návazných služeb**
- **Nabídka preventivních programů** (Hra na hraně), besedy, diskuse pro žáky ve školách, rodiče žáků

Služby jsou poskytovány **bezplatně**:

Pracoviště Zlín Prštné 86, Zlín 760 01
778 417 681 – vedoucí TC; 777 478 088 - vedoucí CKP
777 293 960, 775 426 989 – terapeuti
775 882 540 – dluhové poradenství

Pracoviště Kroměříž Prusinovského 185/7 (v budově realitní kanceláře KLÍČ), tel. 778 417 681

Pracoviště Uherské Hradiště Kontaktní centrum - Šromova 136, vchod z ulice Mlýnská, tel. 777 478 088

e-mail: terapie.zk@podaneruce.cz; gambling.zk@podaneruce.cz; www.podaneruce.cz

www.gambling.podaneruce.cz

PODANÉ RUCE

Fotografie ze 40. let minulého století představují dětské zimní radovánky na rozcestí ulic Příční, Velehradské, Suchého řádku a K Buchlovu a na ulici Suchém řádku. Obě jsou z alba paní Ludmily Kovaříkové.

Půvabné stavení na Suchém řádku

Na fotografii vidíte jedno z mála buchlovických stavení, které si jeho majitelé udržují v původní podobě tak, jak vypadalo v časech první republiky. Dům čp. 199 stojí na horním konci Suchého řádku a myslím, že patří k nejmalebnějším u nás. Už na první pohled z něj září jednoduchá čistota venkovského slohu někdejších chalup, jejichž střechy kryly původně došky a poté břidlice (tzv. šifr). Uvnitř se ještě zachovaly vesměs dřevěné stropy, staré deskové podlahy a vysoká kachlová kamna.

Do stavení se vstupuje několika schody z ulice do úzké chodby, která je průchozí až na dvůr. Po stranách jsou dveře, jimiž vcházíme do pokoje a naproti do kuchyně. Následují další prostory s nově přistavenou chodbou do dvora. Pískovcovými tesanými bloky dlážděný „násyp“ míří mírně nahoru k dřevěnému záchodu a dřevěnému závěru hospodářské části stavení. Samotný dvůr už dnes tvoří jen pravidelně sekaný trávník. Ulici a dvůr spojuje zastřešený průjezd s bývalým „návratím“, opatřený dřevěnými vraty.

Dům čp. 199 je ozdobou ulice a potažmo i Buchlovic, které jsou postiženy necitlivými přestavbami starých stavení a tendencí novostavbami prozatím jen méně, i když kolikrát viditelně – v kontrastu s původní zástavbou. A nyní si povězte něco z historie uvedeného domu na Suchém řádku, jak nás o ní spravuje ve svých „Domech a gruntech z Buchlovic“ z roku 1940 písmák a sepisovatel dějin městečka Alois Kučík.

Podsedeček čp. 199 na Suchém řádku vznikl po třicetileté válce rozdělením pustého půllánu po zemřelém Janu Slaninovi. Z půllánu byly vytvořeny čtyři podsedečky čp. 188, 189, 199 a 13. V roce 1749 k podsedku náleželo 6 měřic a 1 achtele polí a 4 achtele zahrady. Tehdy na něm hospodařil Jan Gerža, který dům s polnostmi zakoupil v roce 1750 od majitelů panství Petřvaldů. Zákupní list zní: „Já Sigmund Karl pán z Peterswaldů, dědičný a gruntovní pán na hradě a panství Buchlově, též Žeravících, známý činím, že na poníženou prosbu Jana Gerže, poddaného mého, jsem jemu jeden

Pohled na čp. 199 ze Suchého řádku

Sigmund Karel z Petřvaldu prodal podsedeck roku 1750

podsednický grunt v Buchlovicích i s rolma, co on sám užíval, za 30 fr. do mojih důchodů složený, náležitě odprodal na ten způsob, aby on, Jan Gerža, dle své vůle užívat, kšaftem odporučiti, odprodati, též zvelebovati moc a právo měl; kdyby ale takový odprodati mínil, já jakožto gruntovní pán, sobě takové oznámení na panským kanceláři zanechávám, kteréhož on bude povinen jak císař, král, tak i vrchnostenské jakkoli jmenované povinnosti, roboty, buď platem anem jak milostivá vrchnost naříditi ráčí buď zvejšiti neb snížiti, tak jak s druhýma poddanýma se nakládá, trpějícím býti..., hony, setí a stečice bez všeho odkladu neb odporu vykonávati; pro lepší jistotu toto jest tento list na mojim kanceláři do knihy náležitě uvedený a kupcovi v ruce, kterej mojí vlastní ruky podpisem a přitisknutím pečeti za vlastní jemu, kde já ani moji protiv tomu bejti nemožů, zadávám a potvrzuji. Dáno na hradě Buchlově dně 1. máje 1750. Sigmund pán z Peterswaldtů.

Z urbáře z roku 1755 se dovidáme, že k tomuto podsedku náleželo již 7 měřic a 4 achtele polí, 4 achtele zahrady a 1 měrice a 7 achtelů vinohradů. Roční kontribuce činila 4 zl. a 39 kr. Majitel podsedku byl tehdy povinen odvádět vrchnosti o svátku sv. Jiří a sv. Václavu gruntovní činži 1 zl. 22 kr., 25 vajec ročně a 6 praden panské přize po 10 klubkách. Podsedeck byl zatížen tzv. pěší robotou 3 dny v každém

Pohled na hospodářskou část stavení

týdnu a mimo to od sv. Jana do sv. Václava ještě jeden den týdně navíc. Z 1 měrice a 2 achtelů vinohradů musel ročně odvádět 6 mázů a 2 žejdlíky vína zemního a obci buchlovické pak z 5 zbylých achtelů vinohradů v Ovčí hoře víno zemní i desátečné.

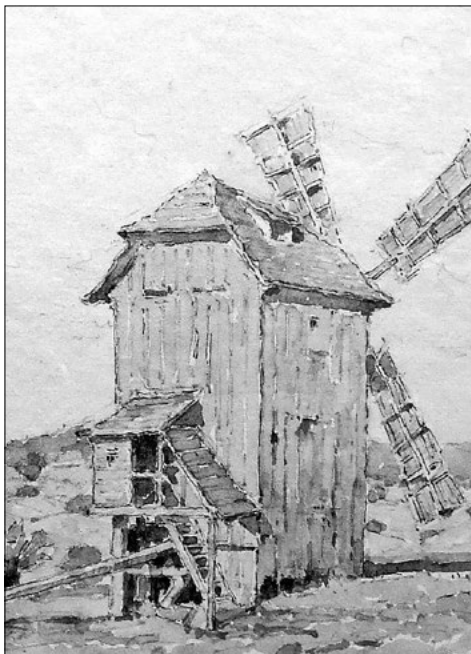
Po Janu Geržovi zdědil 2. ledna 1778 stavení v ceně 100 zl. jeho syn Josef Gerža, od něž jej koupil Antoš Mitáš. 2. září 1802 zdědil majetek po svém otci jeho syn Tomáš Mitáš, který je 27. května 1814 vyměnil za grunt čp. 20 a v ceně 200 zl. s Josefem Hrabcem. Dalším majitelem se stal 20. listopadu 1827 Hrabcův syn Vincenc, kdy cena nemovitosti činila již 240 zl. Ten 13. února 1856 postoupil dům i s polnostmi jako spoluvlastnictví své manželce Anežce, aby již oba, podle ustanovení svatební smlouvy, vše předali 10. ledna 1861 manželům Šimonu a Heleně Hrabcovým.

Dům čp. 199 se 11. srpna 1874 dostal do rukou žida Izáka Reicha, a to za cenu 1.500 zl. Po něm jej 8. června 1877 koupili za nedochovanou vyšší ceny Anton a Anna Hruškovi, kteří dům 28. března 1882 prodali Ignáci a Anně Švanigovým. 10. července 1889 odstoupil Ignác svou polovinu nemovitosti své manželce Anně, která vše 7. ledna 1903 předala své dceři a zeti Terezii a Karlu Tomeškovým. A tak se stavení dostalo do majetku jmenované rodiny, jejíž potomci je vlastní dodnes.

Přípravil -bž-

Mikuláš

Na kopci, kterému se říká Větrák, stávaly kdysi dva dřevěné větrné mlýny. Vítr, co se prodral mezi Buchlovem, Barborkou a Břestecskou skálou a pospíchal si odpočinout k řece Moravě, roztáčel jejich velké lopatky a ty zase roztočily mlýnské kameny, mezi kterými se mlelo obilí. Jednou se na mlýn přistěhoval mladý mlynář s hezkou ženou, práce se jim dařila, mleli mouku na chleba a buchty pro lidi ze širokého okolí. A protože byli šikovní, brzy se jim narodili hned dva chlápci najednou. Jeden dostal jméno Toník a druhý Jeník. Byli si velice podobní, a aby si jich tatínek nepletl, nosil Toník od malička zelené kalhoty a Jeník hnědé. Rodiče se o ně pozorně starali, ale práce ve mlýně jim zabírala hodně času. Až trochu povyrostli, museli se kluci o sebe postarat přes den sami. Vůbec jim nevadilo, když poklidili králíky a slepice, toulali se po okolí. Věděli, kde najdou první jarní kočičky, kde má svůj pelíšek zaječice s malými zajíčky, kde se zapalují první třešně májovky. Každé ráno si předali kapesní

Někdejší větrný mlýn na Větráku (akvarel Jiřího Heřmana)

V Hlůžku pod Větrákem, v polních mokřadech, se dnes nachází kaskáda pěti rybníčků

Kaplička v břesteckém Hlůžku

nůž, který jim daroval jejich dědeček. Kdo měl v kapse nůž, byl vždycky velitel a ten druhý ho musel poslouchat.

Na vodu si chodili do kameny roubené studánky ve Hlůžku. Jednou u ní uviděli nahrbenou babičku s plachetkou na zádech. Trochu se i polekali, jestli to není ježibaba z pohádky, kterou jim tatínek večer vyprávěl. Ale dodali si odvahy, babičku pozdravili a přisedli si k ní. Byla to obyčejná babička z domku u zvonice v blízké vesnici, jenom si potřebovala nasbírat léčivé bylinky. Měla jich plnou plachetku a o každé chlapcům povyprávěla. Byli z toho celí pryč, ani ve snu je nenapadlo, že rostlinky a květiny jsou tak užitečné. Když se loučili, řekla jim také o tom, že na jejich kopci se každý rok spouští z nebe svatý Mikuláš s andělem a čertem. Chlapci se divili, proč zrovna u nich, když jsou tu větší kopce. Babička jim vysvětlila, že z větráku to mají blízko do Břestku, do Buchlovic i do Tupes. Chvilku jim to ještě vrtalo hlavou, ale pro jejich chlapecké starosti na to zapomněli.

Uteklo jaro, horké léto, i nevlidný podzim už měl namále. Mlynáři mleli novou úrodu, kluci obírali poslední plané trnky, blížila se zima. Když už párkrát poletovaly sněhové vločky, vzpomněli si Toník a Jeník na vyprávění babičky

a řekli si, že tomu musejí přijít na kloub. Tatínkovi ani mamince nic neřekli, večer před svátkem svatého Mikuláše vylezli na půdu jednoho z mlýnů a čekali. A věřte – nevěřte, za malou chvilku se z nebe začal spouštět provaz, pohupoval se ve větru, občas narazil na mlýn. A teď se to stalo! Toník se naklonil z okna a provaz chytil. Jeník, který byl zrovna ten den velitel, vytáhl nůž – a šmik, uřezaný provaz zašustil vzduchem a spadl na zem. Kluci ani nedutali, schovali se za trám a sledovali, co se bude dít. A dělo se. Za chvíli uviděli, jak se po provaze spouští čert. Když poznal, že provaz nedosáhne na zem, seskočil, udělal kotrmelec – a byl to mladý čert – sedl si a čekal. Za ním se spouštěl anděl, ten zase roztáhl křídla a snesl se na zem. Poslední se na provaze objevil svatý Mikuláš. Spustil se na konec provazu a nohama ne a ne se dotknout země. Byl to už moc starý pán a na zádech měl těžký koš plný dárků, skočit si netroufal. Smutně pokýval hlavou a vrátil se zpátky do nebe.

A tak ten rok ani ty nejhodnější děti v okolí nedostaly dárky a musely si počkat až na Ježíška.

**František Malík – Pohádky od nás,
Břestek 2006; foto -bž-**

Z expozice Muzea Podhradí

Příběhy předmětů Muzea Podhradí Buchlovice

Vážení čtenáři, věříme, že vás podrobnější informace o specialitách našeho muzea zaujmou, a že je budete chtít shlédnout na vlastní oči. Byli bychom potěšeni, budete-li na tyto sloupečky reagovat svými připomínkami, doplněním našich poznatků, radami apod.

Těšíme se na další spolupráci s Vámi, protože Muzeum Podhradí Buchlovice chce být také připomínkou osudů Vašich rodin a zásobárnou vědění pro Vaše děti a vnoučata.

Formy na bábovku

Forem na bábovky se v našich domácnostech ještě najde poměrně hodně, přesto ne každá hospodyňka je už prakticky používá. Zaujala mě internetová diskuze na toto téma – jedna z dam koupila starou umouněnou formu na bábovku, velmi podobnou těm, které máme v Muzeu Podhradí Buchlovice.

Vlasta: No a já vám chci dneska ukázat jednu moji novou radost. Minulý týden jsem koukala na aukci a zalíbila se mi tam stará kameninová forma na bábovku. Aukci jsem vyhrála a v pátek bábovka dorazila. No co vám budu povídat, z krabice vycpané novinami na mě vykoukla zalepená, silně napálená a na první pohled hodně používaná a stará forma, která poslední roky svého života strávila zřejmě někde na půdě nebo ve stodole. Po podrobnějším prozkoumání jsem s radostí konstatovala, že forma je v naprostém pořádku a po vyčištění bude snad i k použití. Z nejhoršího jsem ji vydrhla rejžákem a potom absolvovala dva mycí cykly v myčce, zbytek napáleniny jsem oškrabala a z popelky se vyloupila takováhle nablýskaná krasavice.

No a dneska jsem to už nevydržela a ve formě upekla bábovku. Forma je veliká, vnitřní průměr je 28 cm a i když jsem udělala třené těsto z pěti vajec a čtyřiceti dek mouky, stejně ji nedokázalo vyplnit. Nevadí, i tak je bábovka krásná, vypadá jako kytička, pekla jsem ji slabou hodinu a nádherně se vyklopila. V tuto chvíli je už i ochutnaná a moc dobrá.

A zde je zmíněná diskuze:

Jana: Vlasti, podobnou formu jsem taky kdysi prodala v aukci. Nelituju toho, jsem ráda, že udělala někomu radost jako tahle tobě, mně se na ní tady jen prášilo. Nechala jsem si jednu litinovou, ve které jsem zkoušela kdysi péct, ale bábovka mi tenkrát nešla vyklopit, tak od té doby používám jen tu klasickou hliníkovou.

Vlasta: Jani, já mám tyhle staré formy moc ráda, mám po babičce formu na vánočku a měla jsem srdce, ale to jsem rozbila. Mám i novou drahou bábovkovou formu, ale ta se mi špatně vyklápí, tyhle staré hliněné jsou nejlepší a litinovou mám vyhlídnutou taky, po té už toužím dlouho, ale nová je šíleně drahá, tak zkusím starou a uvidím, vždyť prodat se dá vždycky.

Jitka: Mám taky takovou starou formu po mamince. Ale je trochu menší. Pokud ji nerozbiju, rozhodně se jí nevzdám. Nejen proto, že je památeční, ale má i pěkný tvar.

Vlasta: Jitko, mám moc velkou radost, že se mi tahle forma povedla koupit, už jsem měla vyhlídnuté tři a žádná z nich nevyšla až tahle, akorát že je opravdu hodně veliká, tak ji asi zas tak moc často nevyužiju.

Intuice: Pěkně jsi ji vyblýskala. A má krásný kytičkový tvar, dobře jsi udělala!

Šavrdá: Ahoj Vlastí! Forma je to nádherná! Přesně jak z dřívějších dob! Kdysi hodně pekli veliké bábovky! Tak ti do sbírky přibyla další kráska. Vlastí, měj se moc hezky.

Helena: Dobře jsi koupila, Vlasti. Ona je nejmíň na šest vajec.

Ohnice: Vlastičko, štěstí ti přálo, forma je opravdu jak kytička, a že je velká, to vůbec nevadí, můžeš vždycky poslat kousek k nám! Pá Pá.

Jarka: Podařilo se ti z té staré umouněné formy udělat úplně novou, jako kdybys ji přinesla z obchodu a ne vysoutěžila v aukci. I kdybys ji měla použít jen párkrát do roka, je krásná a může ti dělat v kuchyni parádu.

Helena: Vlasti, měla jsi štěstí! Krásně jsi ji vydrhla. Hned bych ochutnala!

Iva: Vlasti, to je nádherná forma. Také mám doma po babičce několik forem. V těch keramických se peče asi nejlépe. Máš z té formy krásnou bábovku.

Máří: Parádní, mám ráda tyhle staré formy a opatruji je jako oko v hlavě.

Blanka: Vlasti, forma je moc krásná a po vyčištění teda hodně prokoukla. A zase se potvrdilo, že v aukci se dají pořídít moc pěkné věci.

Helena: Opravdová popelka, Vlastičko! Vdechla si jí nový život. Mám hodně podobnou, po manželově babičce...

Amelie: Pěkně jsi ji vylepšila, bábovka vypadá luxusně.

JiHei: Pěkná forma a krásně vypadá i její obsah. Jana: Ahoj Vlasti, forma je parádní. Já mám také formu po babičce, ale je o něco menší. Zatím

jsem v ní nepekla, abych řekla pravdu, bála jsem se, jestli se podaří. Teď když vidím, jak je z ní bábovka pěkná, určitě to vyzkouším.

Jarmila: Vlasti, forma je nádherná. Pěkně se ti podařilo ji očistit. Bábovka je z ní krásná a jistě vynikající chuti.

Míša: Tak tuhle formu mám doma po babičce, jen trochu jiný tvar. Celkem mi ale vadí, že se v ní bábovka peče opravdu dlouho a vnitřek byl kolikrát pořád nepropečený. (Nevím, co jsem dělala špatně. Teďka jsem si pořídila silikonovou formu na bábovku a přijde mi to s ní pohodlnější, jsem spokojená.)

Jaroslava: Zdravím, musím napsat, že jsem majitelka 9 ks různých tvarů starých bábovkových forem. Bábovka se musí dát do vyhřáté trouby na 200 °C a péct 20 minut, pak snížit na 170 °C a péct 40 minut. Vymazávám sádlem a vysypávám přesátou strouhankou. Vše se krásně vyklopí.

Do Muzea Podhradí Buchlovice Vás opět zve

Miloslav Hrdý

Arnošt Hrabal – Vánoční motiv

Betlém Františka Zusky v našem muzeu

V Muzeu Podhradí Buchlovice je v rámci výstavy Ukrojte si u nás!, která byla otevřena 4. listopadu, instalován jeden ze špičkových slámových betlémů pana Františka Zusky, jenž v každém případě stojí za to zhlédnout. Proto si povíme něco o samotném autorovi a samozřejmě i o jeho betlémech.

František Zuska se narodil se jako čtvrtý ze sedmi dětí v malorolnické rodině v obci Kobylí v roce 1932. Po ukončení základního vzdělání odešel do Zlína k firmě Baťa. Po vyučení zedníkem a absolutoriu mistrovské školy maturoval na Průmyslové škole stavební. Pracoval ve stavebním oddělení firmy Baťa, později Svitlu Gottwaldov, které se v rámci reorganizací transformovalo do projekčního ústavu Centroprojekt Zlín, kde pracoval jako stavební technik – projektant. Odtud odešel jako respektovaný odborník do důchodu.

Od roku 1949 byl tanečníkem a zpěvákem zlínského Slováckého krúžku. Poté, co v roce 1967 Slovácký krúžek přidal ke svému jménu název Vonička, se stal jeho organizačním vedoucím a výrazně ovlivňoval i jeho umělecký vývoj, který vyvrcholil v roce 1974 účastí Voničky na II. československém festivalu folklorních souborů v Popradě, kde získala hlavní cenu. Od roku 1985 do roku 2009 byl jedním z vedoucích dětského folklorního souboru Vonička ve Zlíně, který navázal na práci souboru téhož jména, působícího pod patronací Voničky v letech 1972–1974.

Po řadu let působil v poradních sborech tehdejšího gottwaldovského okresu a kraje. V letech 1962–1964 byl předsedou poradního sboru pro Slovácko při Ústavu lidové kultury ve Strážnici. Byl členem programové komise Strážnických slavností (dnes MFF Strážnice) a autorem programů lidových zábav.

Zakořenění v tradiční kultuře svého rodného kraje beze stínu – hanáckého Slovácka a zkušenosti z dlouholeté aktivní účasti v organizačně metodických aktivitách souborového hnutí mu umožnily rozvíjet zejména u dětí cit pro regionální styl

a autenticitu mužského projevu lidových tanců, jejichž jevištnímu zpracování se věnoval.

Je jedním ze zakladatelů a členem vedení folklorního pěveckého sboru Mužáci ze Zlína, s nímž absolvoval od jeho založení v roce 2001 řadu vystoupení, mj. i v programech MFF Strážnice.

Od roku 1974 se věnuje v rámci tradičního rukodělného zpracování přírodních materiálů tvorbě ozdob a dekorativních předmětů ze slámy. Jeho tvorba dosáhla vynikající technické i umělecké úrovně. Jeho betlém byl vystaven na výstavě betlémů pořádané v rámci světového kongresu betlémářů v roce 2004 v Hradci Králové. Uspořádal řadu samostatných výstav v obcích zlínského kraje a v moravských muzeích.

V desítkách uskutečněných kurzů vede k tvorbě slaměných ozdob zejména děti. Například Nadace Jana Pivečky organizovala sérii jeho kurzů pro základní školy ve Slavičíně. Cílenou pozornost zaměřuje k práci s dětmi handicapovanými v úzké spolupráci se známým sdružením pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže IZAP Zlín. Absolventi jeho kurzů jsou schopni předávat samostatnou výukou získané technické i tvůrčí postupy. Činí tak zejména pedagogové, kteří se kurzů Františka Zusky se zájmem účastní.

Důležitou součástí díla Františka Zusky jsou rekonstrukce tradičních zvykoslovných artefaktů ze slámy (muší ráj, dožínkový vrkoč, kraslice intarzované slámou). Autor rovněž kvalitně zvládá technologii výroby batikovaných a gravírovaných kraslic i pletení různých typů velikonočních „tatarů“, „pomlázek“ z proutí. Jeho artefakty se staly součástí etnografických sbírek Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzea v Kobylí, Moravského zemského muzea v Brně a Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Veřejně byla jeho tvorba prezentována řadou samostatných výstav, jejichž pořadatelem a odborným garantem je Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Zlínské muzeum také soustavně zkoumá a dokumentuje autorovu tvorbu, uchovává ve svých fondech video a fotodokumentaci jeho tvůrčích postupů a periodicky tyto doklady doplňuje. Podobně rozšiřuje i kolekci jím zhotovených artefaktů, jejíž dominantou je rozsáhlá figurální kompozice Slaměný betlém. Jeho výstavy a předvádění výrobního postupu ozvláštňují výrazným regionálním koloritem akce prezentující významné místo lidové kultury v kulturním vývoji této země.

Přínosem tvorby Františka Zusky není jen udržování a rozvíjení tradičních technologických postupů a realizace osobitých, autentických artefaktů. Mimořádně cenné jsou jeho aktivity, při nichž předává tradiční technologie, které mistrovsky zvládá. Přispívá jimi k rozvíjení tvůrčích schopností mládeže a v kurzech pro seniory a zdravotně postižené také k formování pozitivních přístupů při řešení

problémů společenské integrace různých sociálních skupin. Kurzy pro pacienty dětských léčeben v Luhačovicích sehrávají i významnou roli terapeutickou.

František Zuska perfektně zvládl technologii pletení ze slámy, jež vychází z tradiční výroby jednoduchého vrkoče, který byl součástí dožínkových věnců i občasnou interiérovou ozdobou v jizbě tradiční zemědělské usedlosti devatenáctého a počátku dvacátého století.

Prvotní tvar vrkoče je hotoven splétáním stébel zakončených klasy. Vrkoč, který není zakončen klasy, se v Zuskově tvorbě stává součástí kombinovaných závěsných kompozic, v nichž jsou využity splétané prvky rozmanitých tvarů i prvky vyvazované. Postupem doby Fr. Zuska tradiční technologii rozvíjel tak, aby zvládl výrobu technicky i esteticky náročných artefaktů odpovídajících jeho tvůrčím záměrům. Patří sem kombinování počtu stébel pro splétání i štípání a rozžehlování stébel pro vyvazování.

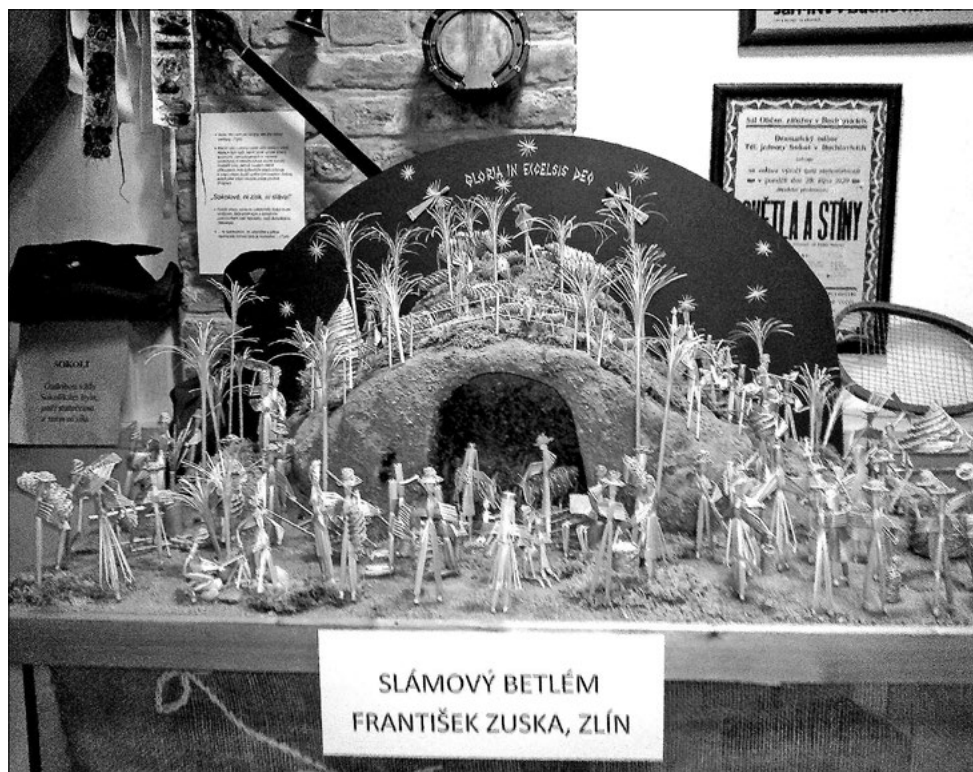
Zpracovává výhradně tradiční, přírodní materiál, tj. slaměná stébla, a nekombinuje jeho užití s cizorodými materiály jiné povahy. Nejvíce využívá slámu žitnou (režnou), méně pšeničnou. Pro barevné kombinace pak slámu ječmennou a ovesnou. Příznivého barevného efektu dosahuje kombinací různých druhů slámy na jednom objektu.

Spojování provádí režnou nití. Obilí – surovinu pro zpracování – ručně sklízí, šetrným způsobem čistí a před splétáním vlhčí. Vzhledem k proměnám zemědělství v současnosti musí už část suroviny sám vypěstovat.

Pracuje s mimořádným citem pro přirozené vlastnosti autentického přírodního materiálu a se schopností dát těmto vlastnostem na hoto-vém díle v plné míře vyniknout.

Při rozšiřování sortimentu o tvary prostorově i technicky náročné pracuje s pestrou paletou jedno i víceúčelových forem – kopýtek vlastní konstrukce i výroby. Při práci s formou roste náročnost a složitost techniky pletení a citlivost manipulace s materiálem při ní.

Jako každý špičkový tvůrce a výrobce má i František Zuska pro výběr, uchovávání a zpracování

suroviny, pro výrobu kopýtek a práci s nimi i pro kombinaci pletacích a jiných technik své osobní, specifické postupy a „finty“, které ozvláštňují jeho výrobky a které si do jisté míry stráží.

Při figurální tvorbě s obsahovým poselstvím využívá všech uvedených technologií, jejichž jednotlivé prvky jsou ukázkou jejich brilantního zvládnutí. V současné době dominují Zuskově figurální tvorbě různé podoby betlémů – od miniaturních reliéfních kompozic s motivem svaté rodiny po rozsáhlou prostorovou kompozici. První betlém tohoto druhu – Slováký betlém z roku 1999 – byl zakoupen do etnografických sbírek MJVM Zlín a stal se jedním z nejatraktivnějších z exponátů expozice Dřevo proutí sláma v tradiční rukodělné výrobě na Podřevnicku otevřené v roce 2004 v prostorách hájenky areálu hradu v Malenovicích. Druhý

betlém z roku 2004 byl téhož roku prezentován na Světové výstavě betlémů GLORIA ET PAX u příležitosti světového kongresu UN FOE-PRAE v Hradci Králové (2004). Zuskův betlém nechyběl ani na reprezentační mezinárodní výstavě betlémů v Galerii Slovákého muzea v Uheriském Hradišti v roce 2011. Tematicky podmanivou v tomto námětovém okruhu je kompozice Zvířátka jdou do Betléma z roku 2006.

Jedinečnost Zuskovy tvorby spočívá v jeho schopnosti stále rozvíjet a obohacovat technologii zpracování materiálu tak, aby mu umožnila realizovat jeho stále náročnější tvůrčí záměry. Přijďte se ostatně podívat do Muzea Podhradí Buchlovice, kde bude betlém pana Zusky vystaven do 10. ledna 2017.

Srdečně zve

Miloslav Hrdý, autor výstavy Ukrojte si u nás!

Zájezd do střední Asie – 1. díl

V roce 1987 jsme se vydali na zájezd do zemí střední Asie. Každý den jsem si psala do notesu poznatky, a tak mi dovolu, abych se s Vámi v několika dílech podělila o své zážitky z tohoto zájezdu. JK

21. března

V pohodě vyjíždíme ve 4:36 vlakem ze St. Města. Pohoda však trvá pouze do České Třebové. Odtud popojíždíme do Ústí n. Orlicí po kouscích přes 1,5 hod. Rozhlas hlásí cestujícím, že zpoždění bude neevidentovatelné, že nemusejí kupovat rychlíkový příplatek. Popadla nás velká nervozita. Místo v 9:28 přijíždíme do Prahy v 11:45. V 11 hod. jsme měli být v aeroliniích. Čekalo se už jenom na nás. Odjíždíme na letiště ve 12 hod.

Odlet z Prahy – Ruzyně v 14:05 TU 154. Start není moc příjemný, obzvláště když se letadlo propadá, dělá se nanic. Trasa Frýdlant, Krakov, Varšava, Vilnius, Moskva. Rychlost 850 km/hod, výška 10 000 m. Přistání v Moskvě na letišti Šeremetěvo II v 16:30. Přistání bylo příjemnější. V Moskvě je o 2 hodiny více, tedy 18:30. Už je šero. Než proběhly celní formality a než přišly kufry, je 19:30. Pak přijel autobus Inturistu i s ruskou průvodkyní a odvezli nás do hotelu Belgrad I, blízko stanice metra Smolenská. Hotel velmi pěkný, moderní. Na pokoji koupelna, WC, televize, lednička. Bydlíme v 10. patře. Krásný pohled na Moskvu.

Večeře ve 22 hodin. Předkrm suchý salám, sýr, hodně zeleniny – sterilovaná paprika, čerstvé

okurky. Hlavní jídlo jemná sekaná s rýží, zákusek, čaj, minerálka. Teplota v Moskvě -2°C. Studený vítr.

Moskva

Moskva

22. března – Moskva

Snídaně v 9 hodin, dobrá, bohatá. Venku ochlazení na -6°C, sněží, studený vítr. V 10 hodin autokarem na okružní jízdu městem.

Kreml, brány, kostely; univerzita na Leninských horách, Lužniki sportovní areál, Novoděvičí klášter, návrat. Ve 13 hod. oběd. Řízek, bramborová kaše, zelenina, černý chléb cihla, zákusek, čaj. Odpoledne volné. I když byla neděle, bylo dost obchodů otevřeno do 17 hodin. Večeře v 19 hod.

23. března

Vstáváme do mlžného dne. Je sice mnohem tepleji (0°C), ale nevládnou. V 8 hodin snídaně, pak volná prohlídka města. V 10 hod. se mlha rozptýlí, začne svítit slunce, je hezky. Ve 12 hod. odjezd na letiště Domodedovo, v 15:15 odlet TU 154 do Taškentu. Výška 11 000m. Let příjemný, oběd v letadle. Je jasno, hezký pohled z letadla na krajinu. Z takové výšky jsou ale vidět pouze řeky, lesy, cesty, železnice, velká města. Malé vesnice jsou pouze skvrny jako mušince. Celá země je pokryta sněhem. Setmělo se, ani jsme neviděli, kdy sníh zmizel. V Taškentu přistáváme v 19 hod. moskevského času. Posunujeme hodinky o 3 hodiny dopředu, t. j. na 22 hod. Vzdálenost Moskva – Taškent 3 600km, teplota na letišti +7°C. Po půlhodinové přestávce nasedáme do malého letadla TU 54 velké jako autobus = 50 lidí a letíme do Bucharu. Vzdálenost 700km, výška letu 3 500km. Let trvá 1,5 hod. Přistáváme v 1 hod. po půlnoci. Protože jsme ale zase překročili časové pásmo, vracíme hodinky zpět o 1 hodinu. Ubytování v hotelu Bucharo (Čon-chong). Opět 10. patro, pěkný pohled na město.

24. března - Buchara

Vstáváme v 8 hod., oblačno, +15°C, nepříjemný větřík. Zklamání. Hotel zvenčí moderní, přepychové jídelny, vstupní haly, ale pokoje, schodiště, koupelny ukazují velmi neodbornou práci.

Venku kvetou meruňky, broskve, jabloně, všechno raší, tráva velká. Snídaně nezvyklá. Ovčí sýr, tvaroh, kefir, ½ skopové neuzené klobásy, pečivový motanec, něco mezi chlebem a vekou.

V 10 hod. odjezd na okružní prohlídku města. Viděli jsme skutečně starobylé stavby orientu z 3. – 9. století. Mešity = kostely mohamedů, minarety, madresy (vysoké školy pro jejich duchovní). Mauzolea Izmajka Samani, Kazihbeka.

Ve 13 hod. návrat na oběd. Skopová polívka s kusy masa, nasekané kuře v omáčce zalité skopovým vývarem s rajským protlakem a koprem, chléb, jako zákusek rozinky (placka = chléb).

Vyjasnilo se, slunce krásně hřeje. +15°C. Odpoledne další výlet. Tržiště, mešity, obchodní dům CUM.

Večeře předkrm spousta zeleniny (ředkvička, řepa, kedlubny, okurky, cibulová nať, kopr zalité smetanou), skopové v rýži s rozinkami, zákusek, čaj, tvrdé bonbony.

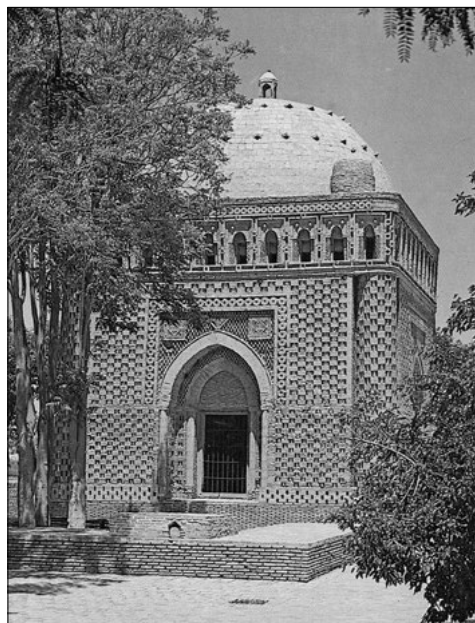
25. března

Vstáváme do krásného, slunného dne. Snídaně = švédský stůl = mísy s jídlem na stolech, každý si vezme, kolik chce a na co má chuť. Po snídani opět do starého města. Mešity, minarety, medresy, dílny měditepců, mauzoleum a socha Somadiho na oslu. Byl to velmi chytrý vládce ze 14. století.

Buchara byla křižovatka velbloudích karavan, bylo zde 30 tržišť, velbloudi do města nesměli, měli stáje na okraji. Buchara je oáza v poušti, 300 slunných dnů, 12 mm vláhy ročně. V 11:30 návrat do hotelu, odjezd na letiště. Nádherný úplně letní den. +23°C. Ve 13:15 odlet do Samarkandu. Vzdálenost 450 km, výška 3 500 m. Let trvá 35 minut. Z letadla vidíme poušť s rozházenými vesničkami, kam zavodňovací kanály přivádějí vodu a tím i život. V Samarkandu velké rozčarování. Změna programu. Nemají pro nás

Buchara

Buchara

hotel, odjíždíme autokarem do 68 km vzdáleného Pendžikentu (Turkestán), městečka vklíněného mezi hory počínajícího Pamíru. Vrcholky hor jsou zasněžené, cca 3000 m vysoké. Je to asi 700 km k nejvyšším horám Pamíru. Ztratili jsme půl dne zbytečným ježděním, ale jsme odškodněni pohledem na krásy hor. Někteří lidé jsou podobní Číňanům, drobní, snědí, černo-vlasí, na hlavách nosí tabětějky. Město s 27 000 obyvateli, pro náš vkus dosti nevzhledné. Hotel I. Kategorie, kde nás ubytovali, je velmi pěkný a zvláštního orientálního stylu. Ovšem uvnitř ubohost. Nejen zednické práce velmi neodborné! Oběd v místní restauraci, nové, v pěkném prostředí v separé. Předkrm zelenina jako všude jinde, hovězí polévka s kusy masa, bramborem a mrkví. Dále hovězí s rýží. Večeře jejich národní jídlo. Kořeněné mleté maso vařené v nudlovém těstě – kuličky. Jako příkrm – sušené štrápe hroznů. Velmi dobré.

Hodinky o 1 hod. dopředu.

V měsíci listopadu oslavili svou zlatou svatbu, 50 let společného života, manželé Marie a Bohuslav Zámečníkovi. K jejich významnému životnímu jubileu jim přejeme všechno nejlepší a do dalších let hodně zdraví a štěstí.

JUBILANTI V PROSINCI 2016

75 let	Miroslav Slezák
80 let	Marie Vandová Viktor Bečák
85 let	Ing. Zdeňka Maršálková Vlasta Zamazalová
90 let	Marie Vrbová (Domov pro seniory Buchlovice)

Betlémské světlo

*Betlémské světlo v našich domovech radostně plápolá,
svou přítomností nás všechny oblažuje
a narození Ježíška v Betlémě nám přibližuje.*

*Ježíš je světlem pro všechny lidi světa,
křesťané ho zbožně, s pokorou radostně vítají,
o lásku jeho jsou ochuzeni ti, co se bezbožností zmitají.*

*Je mnoho lidí na světě, kteří Ježíše nepoznali,
Ježíš je stejně miluje a rád je má,
odsuzuje ty, které jen hmotný život a mamon zajímá.*

*K betlémskému světlu se hrdě znejme,
Ježíši pro nás narozenému slávu vzdejme
a často ho ve svátosti oltární do svého srdce přijímejme.*

*Betlémské světlo v domovech pomalu uhasíná,
ale v našich srdcích zářit bude dál,
protože Ježíš svým narozením před dvěma tisíci lety
nám toto světlo dal.*

Ludmila Dudešková

Arnošt Hrabal – Vánoce

Pokud jste začátkem listopadu procházeli boční branou na hřbitov, možná jste si všimli krásné dýňové výzdoby u domu naproti brány. (foto -bž-)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, IČ 00290866, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně,
řídí redakční rada, výkonní redaktoři Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek
a Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 19 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice

MARTINSKÉ HODY 2016

Foto: Zdeněk Skalička a Martin Ryšavý

Starší stárci: Ondřej Svoboda a Karolína Tománková, mladší stárci: Pavel Helia a Natálie Svobodová.

